

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoKR/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201486
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118201486.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo Prešov, so sídlom Bajkalská 30, 080 01 Prešov, IČO: 00 173 665, právne zastúpený: JUDr. Daniel Boľanovský, advokát, so sídlom kancelária Slovenská 69, 080 01 Prešov, IČO: 42239265, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Tomášikova 48, 823 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpený: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s. r. o., so sídlom kancelárie Bočná 10, 040 01 Košice, IČO: 36 863 017, o určenie popretej pohľadávky vo výške 5.163,56 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 2Cbi/2/2018-355 zo dňa 31.3.2020, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Určuje, že pohľadávka žalobcu uplatnená prihláškou pohľadávky č. 1 zo dňa 06.11.2017 do konkurzu na majetok dlžníka Š. J., K.. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, V., v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1OdK/129/2017 vo výške 5.163,56 € v časti výšky pohľadávky, právneho dôvodu, poradia zabezpečovacieho práva a zabezpečenia zabezpečovacím právom v 1. poradí na základe § 15 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov viaznucom na byte č. XX na X. poschodí vchodu č. 23 bytového domu súpisné číslo XXXX na parcele KNC č. XXXXX/XX, kat. úz. Prešov, zapísaného na LV č. XXXXX v V. na ulici B., spoluvlastnícky podiel: 1/1, na podiele priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 72/4192 prislúchajúcich k bytu, na spoluvlastníckom podiele k pozemku: 72/4192, parcela registra KNC č. XXXXX/XX o výmere 720 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na LV č. XXXXX, kat. úz. Prešov, v Prešove je nesporná.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške tejto rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou podanou dňa 22.8.2019 na Okresný súd Prešov sa žalobca (pôvodne žalobcovia) v konkurznom konaní dlžníka Š. J. domáhal určenia popretej pohľadávky.

3. Podanú žalobu odôvodnil tým, že prihláškou zo dňa 6.11.2017, doručenou na adresu správcu aj súdu, si prihlásil do konkurzu svoju pohľadávku voči dlžníkovi v celkovej výške 5.163,56 eur, z toho istina predstavovala sumu 3.366,01 eur, úroky z omeškania predstavovali sumu 642,33 eur a náklady z uplatnenia prestavovali sumu 1.155,22 eur. Právnym dôvodom uplatnenej pohľadávky bolo právo žalobcu (pôvodne žalobcov) na úhradu plnení spojených s užívaním bytu a platieb do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu na základe zákona č. 182/1993 Z. z. (§ 12) a Zmluvy o výkone správy zo dňa 14.04.2008 za presne špecifikované obdobie od januára 2014 do októbra 2017. Dňa 15.1.2018 správca SKP, k. s. doručil zástupcovi žalobcov Oznámenie o popretí poradia zabezpečovacieho práva v zmysle § 167 ods. 5 a § 32 ods. 6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii zo dňa 03.01.2018. Žalovaný poprel pohľadávku žalobcu čo do výšky, právneho dôvodu, poradia zabezpečovacieho práva a čo do zabezpečenia. Tvrdenia žalovaného v popretí pohľadávky žalobca popiera. Dlžník ako vlastník bytu č. XX na X. poschodí vchodu č. XX bytového domu súpisné číslo XXXX na parcele KNC č. XXXXX/XX, kat. úz. Prešov, zapísaného na LV č. XXXXX v V. na ul. B., bol na základe zmluvy o výkone správy zo dňa 14.04.2008, uzatvorenej medzi vlastníkami bytov a správcom bytového domu Bytové družstvo Prešov (ďalej len „BD Prešov“) povinný uhrádzať žalobcovi mesačne platby za plnenia spojené s užívaním bytu a platby do fondu prevádzky, údržby a opráv, ako aj správcovský poplatok. Pohľadávka vlastníkov bytov je na základe § 15 zákona č. 182/1993 Z. z. (ďalej len „ZVB“) zabezpečená zákonným záložným právom, ktoré vzniklo prvým prevodom bytu v predmetnom bytovom dome do vlastníctva prvého nadobúdateľa, čo bolo 06.11.2001. K zápisu tohto záložného práva do katastra nehnuteľností došlo dňa 28.01.2002.

4. Uznesením zo dňa 09.07.2019 súd na návrh žalobcu pripustil, aby do konania vstúpil na miesto doterajších žalobcov v 1. rade až v 81. rade žalobca: Bytové družstvo Prešov, so sídlom Bajkalská 30, 080 01 Prešov, právne zastúpený JUDr. Daniel Boľanovský, so sídlom kancelária Bajkalská 30, 080 01 Prešov z dôvodu doplnenia ustanovenia § 9 ods. 7 a 8 zákona č. 182/1993 Z. z., ku ktorému došlo na základe zákona Národnej rady SR č. 283/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. V zmysle uvedených ustanovení spoločnosť a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci.

5. Okresný súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 28 ods. 1, 32 ods. 1, 2, 3, § 32 ods. 5, § 32 ods. 9, § 32 ods. 17 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“), § 151a, § 151b, § 151c, § 151e, § 151k, § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 8b ods. 2, § 9 ods. 9 ods. 7, 8, § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

6. Podľa okresného súdu z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 11.09.2014, č. k. II.ÚS/409/2013-49 vyplýva, že je predovšetkým úlohou správcu, nie súdu konajúceho v incidenčnom konaní, preskúmať prihlásené pohľadávky a podľa svojich zistení ich poprieť alebo nie, pričom nedostatok popretia má za následok ich uznanie, a tým aj účasť na uspokojovaní v konkurze. Úlohou incidenčného konania nie je potom opätovné preskúmavanie uplatnenej pohľadávky súdom, pretože to je úlohou správcu. Účelom incidenčného konania je v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obстоjí alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieracom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená. Incidenčné konanie nie je konaním, v ktorom by veriteľ uplatňoval svoju pohľadávku proti dlžníkovi a v ktorom by tak predmetom kognície konajúceho súdu mal byť celý právny vzťah medzi nimi v celej jeho šírke a hĺbke. V konkurze si veritelia uplatňujú svoje pohľadávky osobitne určeným postupom u správcu, ktorému patrí ich preskúmanie a prvotné „rozhodnutie“ o tom, či v konkurze budú alebo nebudú uspokojené. Z konštrukcie § 32 konkurzného zákona je zrejmé, že „rozhodnutie“ správcu o tom, že pohľadávka bude uspokojená v určitom rozsahu alebo v určitom poradí, je v podstate konečné, keďže proti nemu v rámci konkurzného konania neexistuje žiaden prostriedok nápravy. V konaní o určenie pravosti pohľadávky môže byť relevantný iba ten dôvod na jej popretie, ktorý správca uviedol v popieracom prejave. Pri preskúmaní prihlásených pohľadávok je správca povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a v prípade, ak je pohľadávka sporná, vzniká správcovi povinnosť ju v spornom rozsahu poprieť. Zároveň Zákon o konkurze a reštrukturalizácii ukladá správcovi povinnosť dôvod popretia pohľadávky odôvodniť. Predmetom incidenčného konania iniciovaného veriteľom popretej pohľadávky je potom preskúmanie opodstatnenosti, resp. neopodstatnenosti popieracieho prejavy správcu a posúdenie, či správcom

uvedený dôvod popretia je daný alebo či uvedený dôvod neexistuje. Z toho dôvodu je možné považovať za postup správcu s odbornou starostlivosťou iba taký postup, kedy v popieracom prejave uvedie všetky právne relevantné dôvody, pre ktoré spochybňuje dôvodnosť, opodstatnenosť alebo samotnú existenciu prihlásenej pohľadávky. Konkurzný súd nie je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku z iných, správcov v incidenčnom konaní uvádzaných, dôvodov, než je uvedené v popieracom prejave. Uplynutím lehoty (zákonnej alebo súdom predĺženej) na popretie prihlásených pohľadávok sa právo správcu uvádzať nové dôvody popretia pohľadávky prekluduje a prihlásená pohľadávka sa považuje za následne v spornom rozsahu za zistenú.

7. V danom prípade žalovaný ako veriteľ poprel pohľadávku žalobcu čo do výšky, právneho dôvodu, poradia zabezpečovacieho (záložného) práva a čo do zabezpečenia, s tým, že namietal neexistenciu subjektu, ktorý má byť veriteľom, absenciu náležitostí pre jednoznačnú identifikáciu veriteľa, čo do poradia zabezpečovacieho práva s poukazom na kritérium vzniku pohľadávky, ako aj z dôvodu námietky absolútnej neplatnosti zmluvy o výkone správy.

8. Právna úprava záložného práva v Občianskom zákonníku je všeobecná a používa sa vtedy, ak osobitný predpis určité otázky, týkajúce sa záložného práva, neupravuje. Citované ustanovenie § 151a Občianskeho zákonníka vymedzuje funkciu a účel záložného práva. Záložné právo vo všeobecnosti slúži veriteľovi na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva. Plní svoju funkciu tým, že umožňuje, aby veriteľ uspokojil svoju pohľadávku z predmetu zálohu, ak táto nebude riadne a včas splnená. Zabezpečovacia funkcia spočíva v tom, že veriteľ do splatnosti pohľadávky má právne svoju pohľadávku zabezpečenú pre prípad, že dlžník nesplní svoj dlh, že sa bude môcť uspokojiť zo zálohu a uhradzovacia funkcia znamená možnosť záložné právo vykonať a uspokojiť dlh zo zálohu.

9. Záložné právo k bytu a nebytovému priestoru v dome vzniká spoločenstvu vlastníkov, príp. vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome zo zákona, a to pre prípad úkonov, ktoré sa týkajú domu alebo pre prípad úkonov, ktoré sa týkajú bytu a nebytového priestoru v dome, ak tieto urobil sám vlastník. Záložné právo tu vzniká zo zákona v prospech spoločenstva vlastníkov, resp. ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov a používajú sa pritom ustanovenia § 151a a nasl. OZ. Využitie tohto práva na zabezpečenie pohľadávok vzniknutých z právnych úkonov týkajúcich sa bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktoré urobil jeho vlastník, je cieleňé najmä na zamedzenie neplatenia preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv, neplatenia za plnenia spojené s užívaním vlastníctva a tiež na zamedzenie protiprávnym konaniam namiereným voči ostatným vlastníkom. Záložné právo sa zriaďuje v prípade registrovaného spoločenstva v prospech tohto spoločenstva, v prípade zmluvnej správy domu v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

10. V prípade sporu záložných práv uplatnených záložnými veriteľmi, ako v danej veci, je podľa súdu prvej inštancie podstatným ustálenie časového momentu vzniku záložného práva predpokladaného ustanovením § 15 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov, aj v nadväznosti na všeobecnú úpravu inštitútu záložného práva v § 151 a nasl. OZ, čo má právny význam vtedy, ak k predmetu zálohu bolo zriadené záložné právo v prospech ďalšieho záložného veriteľa.

11. Z vykonaného dokazovania podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že dlžník, ako vlastník vyššie uvedeného bytu, bol na základe zmluvy o výkone správy zo dňa 14.04.2008, uzavretej medzi vlastníkami bytov a správcov bytového domu BD Prešov, povinný uhrádzať žalobcovi mesačné platby za plnenia spojené s užívaním bytu a platby do fondu prevádzky, údržby a opráv, ako aj správcovský poplatok. Pohľadávka vlastníkov bytov je pritom na základe § 15 ZVB zabezpečená zákonným záložným právom, ktoré vzniklo prvým prevodom bytu v predmetnom bytovom dome do vlastníctva prvého nadobúdateľa, čo bolo 06.11.2001. K zápisu tohto záložného práva do katastra nehnuteľností došlo dňa 28.01.2002. Zmluvné záložné právo k predmetu zálohu vzniklo a bolo zapísané v príslušnom katastri nehnuteľností v prospech žalovaného neskôr (zriadené záložnou zmluvou zo dňa 18.01.2013, na základe právoplatného rozhodnutia o povolení vkladu do katastra nehnuteľností pod č. 340/13 zo dňa 15.02.2013), ako zákonné záložné právo vlastníkov bytov - pôvodných žalobcov. Záložné právo v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome podľa § 15 ods. 1 ZVB pritom vzniká priamo zo zákona a jeho vznik aj zánik sa zapisuje do príslušného katastra nehnuteľností. Toto záložné právo sa zriaďuje súčasne s prevodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome a nie je závislé od vôle konkrétneho vlastníka bytu alebo nebytového priestoru. Vychádzajúc z charakteru a účelu inštitútu daného zákonného záložného práva, jeho cieľom je zabezpečenie tak existujúcich, ako aj budúcich pohľadávok, ktoré vzniknú ostatným

vlastníkom bytov a nebytových priestorov voči konkrétnemu dlžníkovi a ani Občiansky zákonník v spomínanom ustanovení § 151c nevyučuje možnosť záložným právom zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti alebo ktorej vznik závisí od splnenia podmienky. Je pritom rozhodujúce, či v čase realizácie záložného práva ďalším záložným veriteľom, v danom prípade žalovaným, existuje voči konkrétnemu dlžníkovi v dome reálne splatná pohľadávka v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ako to bolo v tomto prípade, pričom jej vznik a splatnosť nastáva v zmysle zmluvy o výkone správy mesačne, pri každej zálohovej platbe a nie až záverečným vyúčtovaním, ktoré môže generovať nie len nedoplatok, ale aj preplatok, v dôsledku čoho sa len vysporiada zistený rozdiel. Samotný žalovaný mal pritom už pri vyhotovovaní samotnej zmluvy o úvere s dlžníkom vedomosť, že na zálohu neviaznu iné záložné práva okrem tých, ktoré sú uvedené na predloženej liste vlastníctva, teda zákonné záložné právo pre príslušný bytový dom podľa § 15 ZVB. Cieľom zákonného záložného práva podľa § 15 ods. 1 predmetného zákona bolo aj v jeho pôvodnom znení zvýraznenie postavenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pri realizácii ich vlastníckeho práva voči dlžníkom spomedzi ich radov. V súvislosti s prijatím ostatnej novely zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) je nutné poukázať na fakt, že zákonné záložné právo sa podľa § 35 ods. 2 písm. a) katastrálneho zákona bude zapisovať na príslušnom katastri nehnuteľností bez toho, aby sa skúmal vznik alebo samotná existencia pohľadávky, pretože vzniká zo zákona.

12. Námitku žalovaného týkajúcu sa neexistencie subjektu, ktorý má byť veriteľom (vlastníci bytov...) vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú. V zmysle ustanovení § 10 a nasl. ZVB sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome oprávnení vymáhať úhrady za plnenia a úhrady preddavkov do fondu prevádzky, údržby, teda majú v prípade konkurzného konania postavenie veriteľa. V prihláške pohľadávky je v časti označenia veriteľa odkaz na zoznam v prílohe č. 1, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť prihlášky, a teda identifikácia veriteľa je dostačujúca a zodpovedá náležitosti prihlášky podľa ustanovení § 29 ZKR. Opačný, príliš formalistický a striktný výklad, by bol diskriminačný a výrazne znevýhodňujúci pri uplatňovaní zákonného práva žalobcov, resp. osoby oprávnenej konať v ich mene, čo by potom malo znaky nepriamej diskriminácie, ktorou sú zdanlivo neutrálne predpisy, kritériá alebo zvyklosti, ktoré na základe akéhokoľvek dôvodu znevýhodňujú fyzickú alebo právnickú osobu, čo je v rozpore s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. Uvedenie a špecifikácia jednotlivých vlastníkov bytov ako žalobcov v podanej žalobe len zodpovedá ich označeniu v podanej prihláške v zmysle vyššie uvedeného, a teda sa nejedná o rozdielne subjekty. Rozhodnutie súdu, ktorým pripustil, aby do konania vstúpil na miesto doterajších žalobcov v 1. rade až v 81. rade žalobca Bytové družstvo Prešov, nedeklaruje zmenu strany v konaní na základe prevodu, resp. prechodu pohľadávky (nároku), ale iba potvrdzuje oprávnenie BD Prešov ako správcu, bez zmeny veriteľov, vo vlastnom mene zastupovať a konať na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome (veriteľov) pred súdom a iným orgánom verejnej moci. V kontexte uvedeného preto nebol dôvod na zmenu veriteľa aj v samotnom konkurznom konaní.

13. Vo vzťahu k námitke neplatnosti zmluvy o výkone správy zo strany žalovaného súd prvej inštancie poukazuje na to, že v zmysle citovaného nálezu Ústavného súdu SR úlohou incidenčného konania je v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obстоjí alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieranom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená, a teda konkurzný súd nevykonáva samotné dokazovanie na preukázanie (nepreukázanie) dôvodnosti popretia, ale iba vyhodnotí skutočnosti vyplývajúce z prejavov strán konkurzného konania - prihlášky a popretia pohľadávky, v dôsledku čoho neboli zistené skutočnosti, najmä podporené rozhodnutiami všeobecných súdov o relevantnosti uvedeného dôvodu popretia.

14. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd priznal náhradu trov konania úspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 262 ods. 2 CSP.

15. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie, a to z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP.

16. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu, keď v konaní pred súdom prvej inštancie akcentoval, že v hlavnom - konkurznom konaní majú postavenie prihláseného veriteľa vlastníci bytov bytového domu so súpisným číslom XXXX. V incidenčnom spore v rozhodujúcom čase vyhlásenia napadnutého rozsudku už žiaden takýto subjekt nefiguruje, naopak

žalobcom je Bytové družstvo Prešov. Podľa žalovaného je nepochybné, že práve v incidenčnom spore (ako v spore vyvolanom konkurzom) má aktívna legitímácia zdroje v procesnom práve, konkrétne postavením účastníka konkurzného konania. Podľa odvolateľa ustanovenie § 32 ods. 9 ZKR je v danom ohľade úplne jednoznačné a nepripúšťa alternatívny výklad. Len subjekt, ktorý v konkurznom konaní má postavenie účastníka a navyše postavenie špecifické - musí ísť o veriteľa, ktorý v zákonom ustanoveným spôsobom prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, je podľa žalovaného legitimovaný na iniciovanie a vedenie incidenčného sporu.

17. Žalobca Bytové družstvo Prešov nepriniesol ani len tvrdenie, že by v konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka Š. J. vystupoval v postavení konkurzného veriteľa. Nepredložil ani jeden dôkazný prostriedok, že by takýto veriteľ prihlásil svoju pohľadávku do označeného konkurzu. Medzi stranami naopak nebolo sporné, že dotknutá pohľadávka bola prihlásená subjektom označeným ako vlastníci bytov bytového so súpisným číslom XXXX. Žalobca však neprodukoval žiadne tvrdenia ani dôkazy, že by v konkurznom konaní došlo k zmene účastníka. V konkrétnom konkurze by muselo ísť o postup podľa § 169 ods. 3 ZKR, takže by bolo nevyhnutné prinajmenšom písomné oznámenie pôvodného veriteľa správcovi o zmene v osobe veriteľa - žiaden takýto dokument však nebol žalobcom predložený.

18. Podľa odvolateľa sa napadnutý rozsudok s procesnou obranou v tomto smere vyporiadal extrémne povrchno a dostal sa do neprekonateľného rozporu so svojím vlastným skorším právoplatným uznesením 2Cbi/2018-305 zo dňa 09.07.2019, ktorým pripustil zmenu v osobe žalobcu.

19. V ďalšom žalovaný uviedol, že v priebehu konania na súde prvej inštancie intenzívne a opakovane zdôrazňoval, že v otázke povahy a účinkov tzv. zákonného záložného práva podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. vyjadril Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6MCdo/8/2010 zo dňa 27.07.2011 zásadné stanovisko, podľa ktorého účelom citovaného zákonného ustanovenia je zaistiť zabezpečenie pohľadávok vznikajúcich z právnych úkonov týkajúcich sa domu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva a z právnych úkonov týkajúcich sa bytov alebo nebytového priestoru v dome, ktoré urobil vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome, ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky s predmetom záložného práva. Dovolací súd sa stotožnil s generálnym prokurátorom aj v tom, že vznik tohto zákonného záložného práva nemôže nastať pred vznikom zabezpečovanej pohľadávky (nemá povahu zábezpeky do budúcnosti).

20. Rovnako žalovaný poukázal na judikát 6Sžrk/1/2017 zo dňa 18.10.2018, podľa ktorého bytový zákon je k Občianskemu zákonníku úprava špeciálna. V nadväznosti na tento vzťah ustanovenie § 15 ods. 1 bytového zákona predpokladá na vznik zákonného záložného práva už vzniknuté, t. j. existujúce pohľadávky, nie pohľadávky budúce, a preto v tomto prípade nemožno použiť všeobecnú úpravu, ktorá umožňuje zabezpečiť aj budúcu pohľadávku. Ide jednoznačne o uplatnenie aplikačného pravidla *lex specialis derogat legi generali*. V prípade uvedenom v § 15 bytového zákona vzniká zákonné záložné právo k bytu až vznikom pohľadávky. So zreteľom na výkladové pravidlo uplatňované Najvyšším súdom SR, podľa ktorého do pojmu ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu možno zaradiť aj prax vyjadrenú viacerých nepublikovaných rozhodnutí najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nepochybnili, prípadne tieto názory akcentovali a vecne na ne nadviazali, majú vyššie citované rozhodnutia nepochybné kvalitu ustálenej rozhodovacej praxe. Podľa žalovaného vo viacerých parciálnych aspektoch sú závery napadnutého rozsudku k zákonnému záložnému právu podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. kombináciou nesprávnych výkladovo-aplikačných postupov a rezignácie na vyrovnanie sa so zásadnými argumentami, ktoré žalovaný predniesol v rámci procesnej obrany. Aj napriek tomu, že žalovaný poukazoval na dikciu § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v rozhodujúcom znení, t. j. v znení novelizácie zákona č. 63/2019 Z. z., s účinnosťou od 01.04.2019, ktorý jednoznačne spája existenciu záložného práva tam normovaného so zabezpečením už vzniknutých pohľadávok, teda nie pohľadávok, ktoré vzniknú v budúcnosti alebo ktorých vznik závisí od splnenia podmienok. Súd prvej inštancie dospel k úplne opačnému záveru. Napadnutý rozsudok tak vec zjavne posúdil optikou právnych pravidiel zavedených až neskôr, zákonom č. 63/2019 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2019, čo podľa žalovaného nemožno hodnotiť inak ako ústavnou nekompatibilné a neudržateľné porušenie zákazu retroaktivity.

21. Navyše podľa odvolateľa sa pri tom súd prvej inštancie uchýlil k argumentom, ktoré súd nekonzistentné, založené na vypustení podstatných normatívnych súvislosti, ktoré zjavne nevyhovovali sformulovaným záverom. Najvypuklejšie sa to prejavilo v aplikácii všeobecnej úpravy záložného práva v Občianskom zákonníku, z ktorého použil iba to, čo mu vyhovovalo a naopak úplne ignoroval explicitné ustanovenia vedúca k presne opačným záverom.

22. Rovnako tak podľa odvolateľa bez odozvy súdu prvej inštancie zostala obrana žalovaného týkajúca sa povahy nároku, ktorý má byť zabezpečený zákonným záložným právom údajne uprednostňovaného poradia. Žalovaný poukázal na to, že „nezaplatené preddavky podľa mesačných predpisov zálohových platieb“ nepredstavujú pohľadávku, ktorá by bola spôsobilá vymáhania a rovnako nemohla byť spôsobilým predmetom zákonného záložného práva podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2019. Má totiž iba predbežnú povahu, pričom správnu a skutočnosť zodpovedajúcu výšku záväzku povinného subjektu možno ustáliť až na základe vyúčtovania skutočnej spotreby plnení spojených s užívaním bytu. Nevyjadril teda skutočnú cenu za vlastníkom bytu spotrebovaného plnenia. Výška preddavku sa určuje vopred, spravidla v závislosti od minulej spotreby, toho - ktorého vlastníka, prípadne od zamýšľaných opráv a investícií do bytového domu. Je preto prirodzené, že na plnenie preddavkov musí vždy nadväzovať vyúčtovanie, z ktorého vyplynie skutočná výška záväzku vlastníka a ktoré je v zákone koncipované ako povinnosť subjektu vykonávajúceho správu bytového domu. V prípade úpadcu Š. J. bola do konkurzu prihlásená a žalovaným popretá pohľadávka špecifikovaná ako „platby za plnenia spojené s užívaním bytu č. XX...“, a to vo výške mesačných predpisov zálohových platieb“. Úplne zreteľne ide o pohľadávku z preddavkových platieb, a nie z vyúčtovania. Možnosti sú teda len dve. Buď správca v rozpore so svojimi povinnosťami vôbec nevykonal vyúčtovanie preddavkov a v takom prípade jeho pohľadávka nemôže obstať, keďže vlastníkom bytu a ani prípadní iní záložní veritelia nemôžu byť dotknutí nereálnosťou pohľadávky (neodrážajúcou skutočný odber plnení ani ich skutočnú cenu). Alebo vyúčtovanie vykonal a v takom prípade mala byť prihlásená práve pohľadávka z vyúčtovania, ktorá mala byť takto jasne špecifikovaná v zodpovedajúcej časti prihlášky o právnom dôvode a mala byť podporená zodpovedajúcimi listinnými dôkazmi, vrátane dokladov o ich doručení vlastníkom bytu. Na oporu týchto tvrdení žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo 140/2002 zo dňa 26.03.2003.

23. Napokon žalovaný musel odmietnuť ako nepresvedčivé a nesprávne závery napadnutého rozsudku k ním špecifickému konkurzno-procesnej námietke nespôsobilého subjektu, ktorý prihlásil popretú pohľadávku, a ktorý bol označený ako Vlastníci bytov bytového domu. Žiadne ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu neumožňuje kreovať pre potreby prihlásenia pohľadávky fiktívny subjekt, ktorý by sa v prihláške označil ako veriteľ. Žiaden subjekt „Vlastníci bytov bytového domu“ dokonca s adresou bydliska B. XX, XX, XX V. totiž neexistuje. Daný subjekt nemôže byť nositeľom žiadnych práv alebo povinností, vrátane konkurzných a nemôže byť ani riadnym účastníkom konkurzného konania.

24. Vzhľadom na uvedené žalovaný v rámci svojho odvolacieho návrhu žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a priznal mu náhradu trov konania.

25. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, riadne a predovšetkým dostatočne odôvodnené. Mal za to, že argumentácia žalovaného ohľadom non subjektu je nezmyselná. Žalobca ale za účelom právnej istoty a z dôvodu aplikácie prílišného formalizmu podal na okresný súd návrh na pripustenie zmeny žaloby podľa § 80 CSP. Okresný súd uznesením zo dňa 09.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.07.2018, ktorému návrhu vyhovel, čím pripustil aby do konania vstúpil na miesto doterajšieho žalobcu v 1. až 81. rade terajší žalobca. S poukazom na to mal žalobca za to, že nadobudnutie právoplatnosti tohto rozhodnutia došlo k odpadnutiu námietky neexistencie subjektu.

26. K prílišnému formalizmu žalobca poukázal na nález Ústavného súdu I. ÚS 155/2017 ako aj Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 50/03. S poukazom na vyššie uvedené nálezy bol žalobca toho názoru, že pôvodní žalobcovia si prihlásili svoje pohľadávky do konkurzu riadnym spôsobom, dostatočne uviedli všetky identifikačné údaje subjektov uvedených na predmetnom liste vlastníctva, a teda žalovaný svojimi námietkami a argumentami, ako neúspešnej strany sa snaží o aplikáciu prílišného formalizmu.

27. Zároveň žalobca zotrúval na svojom názore, že samotné hodnotenie formy prihlášky a jej náležitosti nemôže byť predmetom tohto konania, keďže táto otázka mala byť predmetom postupu podľa § 30 ZKR. To, že ustanovený správca nepredložil prihlášku pohľadávky veriteľov spolu so svojim stanoviskom k zoznamu podaní, pri ktorých má za to, že obsahujú nedostatky, na základe ktorých by sa na predmetnú prihlášku pohľadávky nemalo prihliadať, nemôže byť po uplynutí lehoty na tento úkon žalobcovi na ťarchu. Následkom tohto konania, resp. nekonania by sa na predmetnú prihlášku malo nazeráť ako na konvalidovanú, a teda ako na formálne bezvadnú, v tomto konaní by sa mal skúmať iba postup podľa § 32 ZKR, teda hodnotenie právneho dôvodu čo do výšky pohľadávky, právneho dôvodu, poradia zabezpečovacieho práva a zabezpečenia zabezpečovacím právom.

28. Žalobca si dovoľil tiež poukázať, že ZKR vo svojich ustanoveniach nespája postup označenia viacerých veriteľov k tej istej pohľadávke s právnym dôvodom prípadného neprihliadnutia na prihlásenú pohľadávku alebo s inými negatívnymi právnymi dôsledkami pre veriteľov, resp. žalobcov. S poukazom na túto skutočnosť je teda konanie o aktívnej vecnej legitímácie bezpredmetné. Argumenty žalovaného sú výslovným zavádzaním súdu.

29. V otázke zastúpenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov si žalobca dovoľil uviesť uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 428/2019 zo dňa 29.10.2019, o ktorý sa opiera aj nález Ústavného súdu SR z 20.02.2020, sp. zn. II. ÚS 302/2019-44, v ktorom Ústavný súd SR jasne a v chronologickej postupnosti prijímaných noviel k zákonu o vlastníctve bytov uvádza právo správcu bytového domu zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

30. Aj s poukazom na § 10 ods. 1, 6 zákona č. 182/1993 Z. z. je podľa žalobcu zrejmé, že právo správcu bytového domu vymáhať preddavky - náklady spojené s užívaním bytu ako aj platby do fondu prevádzky, údržby a opráv vyplývajú priamo zo zákona. Rovnako si žalobca dovoľil uviesť, že platenie záloh, tzv. preddavkové platby podliehajú ročnému zúčtovaniu, po ktorom vzniká vlastníkovi (resp. nájomcovi) bytu a nebytového priestoru záväzok zaplatiť skutočný nedoplatok na úhradách za plnenia, resp. mu vzniká nárok na vrátenie prípadného preplatku. Predmetné zúčtovanie má podľa žalobcu povahu energetického zúčtovania spotrebovaných energií, za ktoré tej ktorej osobe mohol v priebehu roka vzniknúť preplatok či nedoplatok.

31. Vo veci prednostného záložného práva žalobca uviedol, že s odkazom na jeho doterajšiu právnu argumentáciu, ako aj na ním predložené rozhodnutia súdov, v ktorých sa konajúce súdy podrobným spôsobom zaoberali a vyporiadali s problematikou prednostného zákonného záložného práva podľa § 15 zákona o vlastníctve bytov. Podľa žalobcu zákonné záložné právo žalobcu podľa § 15 zákona o vlastníctve bytov vzniklo v roku 2002, teda v čase, kedy došlo k tzv. prvopredaju bytu, ktorý je predmetom konkurzu, a teda aj tohto konania. Je zrejmé, že zákonné záložné právo žalobcu vzniklo o 11 rokov skôr ako vzniklo zákonné záložné právo žalovaného v roku 2013. Tento právny názor je nepochybný, jasný a nesporný.

32. Žalobca opätovne upriamil pozornosť na novelu č. 63/2019 Z. z. zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov s účinnosťou od 01.04.2019, ktorou došlo k formálnemu precizovaniu znenia § 15 tohto zákona. Podľa žalobcu záložné právo k bytu alebo nebytového priestoru je záložným právom zákonným, tzn. vzniká priamo zo zákona ku každému jednotlivému bytu alebo nebytovému priestoru. Záonné záložné právo je zriaďovanie výlučne v prospech osobných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Predmetné zákonné záložné právo je tak ako každé zákonné záložné právo nezrušiteľné, inak ako zemnou zákona. Túto skutočnosť podľa žalobcu bolo potvrdené aj novelou č. 63/2019 doplnené ustanovenie § 15 ods. 3. V zmysle už predložených k rozhodnutiu súdu nepopierateľne vyplýva, že v konaniach, kde bytové družstvo vystupovalo v postavení správcu bolo rozhodnuté, že správca ako zákonný zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov je prednostným záložným veriteľom v zmysle § 15 zákona o vlastníctve bytov. V rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica samotný súd vyriešil názor, že postavenie vlastníkov bytov a nebytových priestorov, za ktorých koná bytové družstvo, je potrebné priznať, a to dokonca aj v prípade ak by tento § 15 nebol zapísaný na liste vlastníctva, nakoľko ide o diametrálne odlišný režim, ako v prípade zmluvného záložného práva.

33. S poukazom na uvedené preto žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

34. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 4CoKR/9/2019, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov 5Cbi/3/2018 zo dňa 16.07.2019. Kde odvolací súd dospel k záveru, že vznik zákonného záložného práva k bytu podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 nemôže nastať pred vznikom zabezpečovanej pohľadávky (nemá povahu zábezpeky do budúcnosti). Existencia zákonného záložného práva podľa citovaného zákonného ustanovenia je teda podmienená vznikom pohľadávky uvedenej v tomto ustanovení. Uviedol, že si je vedomý, že rozsudok krajského súdu nie je záväzný pre rozhodnutie o jeho odvolaní, nemalo by sa však prehliadať, že sa týka identických sporových strán a riešil relevantné skutkové a právne otázky, ktoré boli rovnaké ako v predbiehajúcim spore, pričom dospel k presne opačným záverom ako napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie.

35. Žalobca vo svojom vyjadrení k tomuto vyjadreniu žalovaného poukázal na iné rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/102/2019-613 zo dňa 22.07.2020, č. k. 2Co/99/2017-351 zo dňa 14.11.2018, ako aj v ostatných krajských súdov spolu s uznesením Najvyššieho súdu SR vo veci 1Cdo 147/2018 zo dňa 29.06.2020 s tým, že vo vzťahu k rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 4CoKR/7/2020-58 zo dňa 23.07.2020 bolo vo veci podané dovolanie s návrhom na odklad vykonateľnosti, pričom uvedenému nebolo doposiaľ Najvyšším súdom rozhodnuté.

36. Vo vzťahu ku konaniu vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4CoKR/9/2019 žalobca uviedol, že nie je možné stotožňovať konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5Cbi/3/2018 a konanie vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4CoKR/9/2019, a to z dôvodu, že v predmetných konaniach sa prejednávalo a rozhodovalo striktne iba o subjektoch vystupujúcich v konkurze vo vzťahu k netotožnosti veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávky do konkurzu a subjektu, ktorý poprel pohľadávky žalovaného. V týchto konaniach Bytové družstvo Prešov podľa rozhodnutia súdu ako žalobca vôbec nebol účastníkom konania, keďže v konkurze ním prihlásená pohľadávka nebola, ale bol uvedený len ako zástupca veriteľa. Dôsledkom toho tak Okresný súd Prešov ako aj Krajský súd v Prešove sa ani len náznakom nezaoberali otázkou poradia zabezpečovacieho práva, ale len striktne formálnou náležitosťou aktívne/pasívne vecnou legitimáciou, resp. oprávnenosťou tohto subjektu/účastníka na vykonanie úkonu prihlásenia zabezpečenej pohľadávky do konkurzu a vykonaním popretia pohľadávky veriteľa ako je to uvedené v bode 64. rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 5Cbi/3/2018-313. Podľa žalobcu nie je fakticky ani právne možné aplikovať ako skoršie rozhodnutie, ktorým by ex lege nastal účinok zaistených sporných prihlásených pohľadávok, nakoľko ako uviedol Okresný súd aj Krajský súd v Prešove v predmetných konaniach otázku poradia zabezpečovacieho práva vôbec neskúmali a rovnako neskúmali ani ďalšie dôvody popieracieho úkonu.

37. Vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5Cbi/3/2018 a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4CoKR/9/2019 žalobca uviedol, že zatiaľ čo v týchto konaniach bol rozpor medzi veriteľom pohľadávky a veriteľom uvedeným v popretí pohľadávok, v predmetnom konaní bol vyhlásený súlad v zmysle zákona č. 283/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady SR č. 182/1993 Z. z., právo a povinnosť vystupovať ako veriteľ v konaniach pred súdom a orgánom verejnej moci na účet vlastníkov bytov, čím došlo k zmene osoby pôvodného veriteľa v konkurze, a to z veriteľa Vlastníci bytov bytového domu sú. č. XXXX, zastupovaný správcom Bytovým družstvom Prešov, na nového veriteľa Bytové družstvo Prešov. S poukazom na uvedené mal žalobca za to, že prihlásená pohľadávka žalobcu do konkurzu vedenom na majetok dlžníka Š. J. je zistená v rozsahu, v ktorom nebola popretá, keďže z formálneho hľadiska pohľadávka veriteľa v zákonnej lehote nebola popretá, je v celom rozsahu považovaná za zistenú. Tieto súdne konania sú síce vedené v obchodných senátoch, avšak primárnym meritom je posudzovanie civilných právnych otázok. Žalovanému v uvedených konaniach nejde podľa žalobcu primárne o výsledok konaní, ale jeho zámerom je dlhodobo a postupne pokúšať sa spochybňovať prioritu zákonného záložného práva podľa § 15 zákona č. 182/1993 Z. z. Meritornou právnou úvahou v uvedených konaniach bolo posúdenie poradia prihlásených pohľadávok zákonného záložného práva a zmluvného záložného práva, a teda prednosti zákonného záložného práva podľa § 15 zákona č. 182/1993 Z. z.

38. Žalobca mal za to, že rozhodnutie KS Prešov, č. k. 4CoKR/7/2020-548 je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou tohto istého odvolacieho súdu.

39. K ostatnému vyjadreniu žalobcu žalovaný svoje vyjadrenie nepodal.

40. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

41. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

42. Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe žalobcu vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, prípadne ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

43. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo porušenie práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalovanému.

44. Incidenčné konanie (konanie o určenie popretej pohľadávky) je osobitným druhom sporového konania, v ktorom sa postup súdu spravuje jednotlivými ustanoveniami Civilného sporového poriadku (do 30.06.2016 Občianskeho súdneho poriadku). Zároveň sa však incidenčné konanie vyznačuje určitými špecifikami, ktoré vyplývajú z jednotlivých ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“).

45. Podľa § 32 ods. 2 ZKR, prihlásenú pohľadávku je oprávnený poprieť správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky písomným podaním u správcu na predpísanom tlačive, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva. Ak ide o pohľadávku orgánu, inštitúcie alebo agentúry Európskej únie, nie je možné popierať právny základ a výšku určenú orgánom, inštitúciou alebo agentúrou Európskej únie.

46. Podľa § 32 ods. 5 ZKR, ten, kto pohľadávku popiera, musí popretie pohľadávky vždy zdôvodniť, pričom pri popretí výšky musí uviesť sumu, ktorú popiera, pri popretí poradia uviesť poradie, ktoré uznáva, pri popretí zabezpečovacieho práva uviesť rozsah popretia, inak je popretie neúčinné. Ak bola popretá pohľadávka čo i len čiastočne potvrdená súdom, zodpovedá ten, kto pohľadávku poprel, veriteľovi popretej pohľadávky za škodu, ktorú mu spôsobil popretím pohľadávky, ibaže preukáže, že konal s odbornou starostlivosťou.

47. Podľa § 32 ods. 6 ZKR, popretie pohľadávky správcu bez zbytočného odkladu zapíše do zoznamu pohľadávok a písomne oznámi veriteľovi, ktorého pohľadávka bola popretá.

48. Podľa § 32 ods. 9 ZKR, veriteľ má právo domáhať sa na súde určenia popretej pohľadávky žalobou, pričom žaloba musí byť podaná voči všetkým, ktorí popreli pohľadávku. Toto právo musí byť uplatnené na súde voči všetkým týmto osobám do 30 dní od doničenia písomného oznámenia správcu o popretí pohľadávky veriteľovi, inak zanikne. Právo na určenie popretej pohľadávky je uplatnené včas aj vtedy, ak bola podaná žaloba v lehote na nepríslušnom súde.

49. Podľa § 32 ods. 17 ZKR, uplynutím lehoty na popretie pohľadávky sa pohľadávka v rozsahu, v akom nebola popretá, považuje za zistenú.

50. Pre konanie o určenie pravosti pohľadávky je relevantný iba ten dôvod na jej popretie, ktorý veriteľ prihlásenej pohľadávky uviedol v popieracom prejave (viď § 32 ods. 2 a ods. 5 ZKR) a tento tvorí predmet súdneho konania. Predmetom incidenčného konania iniciovaného veriteľom popretej pohľadávky je potom preskúmanie opodstatnenosti, resp. neopodstatnenosti popieracieho prejavu a posúdenie, či uvedený dôvod popretia je daný alebo či uvedený dôvod neexistuje. Rozsah predmetného incidenčného konania, teda preskúmacieho konania súdom je tak daný výlučne obsahom popieracieho prejavu, v súdenom prípade popieracieho prejavu žalovaného.

51. Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

52. Podľa § 151b ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom.

53. Podľa § 151c ods. 2 Občianskeho zákonníka, záložným právom možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti alebo ktorej vznik závisí od splnenia podmienky.

54. Podľa § 151k ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak vzniklo na zálohu viac záložných práv, na ich uspokojenie je rozhodujúce poradie ich registrácie v registri záložných práv počítané odo dňa ich najskoršej registrácie alebo odo dňa ich registrácie v osobitnom registri.

55. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, na zabezpečenie pohľadávok, ktoré vznikli alebo vzniknú v budúcnosti z právnych úkonov týkajúcich sa domu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva a na zabezpečenie pohľadávok vzniknutých z právnych úkonov týkajúcich sa bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktoré urobil vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome, vzniká zo zákona k bytu alebo k nebytovému priestoru v dome záložné právo v prospech spoločenstva; ak sa spoločenstvo nezriaďuje, vzniká zo zákona záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Vznik a zánik záložného práva sa zapisuje do katastra nehnuteľností.

56. Záložné právo k bytu alebo nebytovému priestoru v bytovom dome, ktoré upravuje ustanovenie § 15 zákona č. 182/1993 Z. z. patrí do osobitnej kategórie záložných práv z dôvodu, že vzniká priamo zo zákona. Slúži v právnych vzťahoch regulovaných citovaným zákonom na zabezpečenie pohľadávok, ktoré má spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov a ak sa nezriaďuje spoločenstvo, tak ktoré majú ostatní vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome voči vlastníkovi bytu alebo nebytového priestoru v dome. Účelom tohto ustanovenia v zákone je pôsobiť prevenčne na vlastníkov bytov a nebytových priestorov s cieľom riadneho a včasného plnenia si zákonných a zmluvných povinností, ale aj ochrana ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov voči neplneniu si povinností jednotlivými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome. Zabezpečenie pohľadávky záložným právom spočíva v tom, že ak si dlžník nesplní svoju platobnú povinnosť riadne a včas, má spoločenstvo alebo ostatní vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome ako záložní veritelia právo domáhať sa uspokojenia pohľadávky zo zálohu. Z hľadiska historického vývoja treba poznamenať, že väčšina zmlúv o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov, ktoré uzatvárali obce či iní vlastníci bytových domov s nájomcami bytov, obsahuje informáciu o vzniku tohto záložného práva a pokiaľ by ju aj neobsahovali, dňom povolenia vkladu vlastníckeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru do katastra nehnuteľností záložné právo vznikne zo zákona a zapisuje sa do katastra nehnuteľností.

57. Ako podstatná otázka pre vyriešenie sporu, ktorá je namietaná v odvolaní žalovaným, je otázka o časovom momente, kedy skutočne vzniká záložné právo podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., a to aj vzhľadom na všeobecnú úpravu inštitútu záložného práva upravenú v § 151a a nasledujúce OZ. Vyriešenie tejto otázky má zásadný význam pri realizácii záložného práva vtedy, ak na zálohu viazne okrem záložného práva aj iné záložné právo zriadené v prospech ďalšieho záložného veriteľa. Právna teória poskytuje dva možné výklady, pričom odvolací súd sa prikláňa k tomu, ktorý spočíva v tom, že právna norma hypoteticky predpokladá možnosť vzniku záložného práva, ak nastanú určité právne skutočnosti. Je pravdou, že zákon používa neštandardný výraz „vzniknutých“, ktorý termín je rozhodujúci pri posúdení momentu vzniku záložného práva. Vzhľadom na úmysel zákonodarcu a jeho účel mal na mysli zabezpečenie všetkých budúcich pohľadávok, ktoré vzniknú ostatným vlastníkom bytov a nebytových priestorov voči konkrétnemu dlžníkovi - neplatičovi v súvislosti s užívaním bytu alebo nebytového priestoru v bytovom dome. Uvedený termín môže však znamenať nielen zabezpečenie všetkých budúcich pohľadávok, ktoré vzniknú pro futuro, ale aj zabezpečenie pohľadávok, ktoré už vznikli z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných častí a zariadení domu, respektíve z právnych úkonov k bytu alebo nebytovému priestoru. Toto korešponduje aj so všeobecnou právnou úpravou záložného práva, účinnou nielen v čase prijatia zákona č. 182/1993 Z. z., ale aj v súčasnosti, podľa ktorej záložným právom možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti alebo ktorej vznik závisí od splnenia podmienky.

58. Je pravdou, že sa vyskytli názory v právnej teórii, ktoré prezentujú záver, že táto dikcia znamená, že zákonným záložným právom sa zabezpečujú výlučne pohľadávky už existujúce, a nie budúce pohľadávky. Pri výklade treba akceptovať akcesorickú povahu záložného práva, ktorá znamená, že záložné právo nemôže vzniknúť skôr ako samotný záväzok, ktorý má zabezpečovať. Z tohto dôvodu vznik, existencia a zánik záložného práva je podmienený vždy danosťou konkrétnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi. Platne teda nemôže vzniknúť záložné právo k neexistujúcej pohľadávke. Tento záver o akcesorickom vzťahu zákonného záložného práva k určitej pohľadávke podporuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR citované žalovaným sp. zn. 6 M Cdo 8/2010 zo dňa 27.07.2011.

59. S týmto názorom sa odvolací súd nestotožňuje a prikláňa sa k inej názorovej línii, ktorá vychádza zo zmyslu a účelu tohto inštitútu, keď toto záložné právo sa zriaďuje súčasne s prevodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru a nie je závislé od vôle vlastníka bytu alebo nebytového priestoru. Záložné právo vzniká priamo zo zákona, tzn., že vzniká bez toho, aby sa k jeho vzniku vyžadovala ďalšia právna skutočnosť, napr. rozhodnutie štátneho orgánu. Záložné právo teda vzniká, ak sú splnené tri skutočnosti, s ktorými zákon spája jeho vznik. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právnu vetu, ktorá vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 29 Odo 1014/2003 z 3. novembra 2005, ktoré rieši moment vzniku záložného práva k nehnuteľnosti, ktorým sa zabezpečuje budúca pohľadávka. Najvyšší súd ČR v tomto konaní judikoval, že ak je budúca pohľadávka zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti, vzniká záložné právo už dňom vkladu do katastra nehnuteľností. Realizačná funkcia záložného práva sa však prejaví, až keď vznikne budúca, v záložnej zmluve zabezpečovaná pohľadávka. Závery z tohto rozhodnutia možno primerane vzťahovať aj na vznik záložného práva, ktoré ex lége zabezpečuje budúce pohľadávky vlastníkov a ktoré sa zapisuje do katastra nehnuteľností záznamom. Rešpektujúc platnú právnu úpravu vzniku záložného práva k nehnuteľnostiam, ako aj princíp akcesority záložného práva ako vedľajšieho záväzku, možno vyvodiť záver, že táto interpretácia predstavuje pre tretie osoby (najmä ďalších záložných veriteľov) značnú neistotu v právnych vzťahoch, keď ide o zabezpečenie a uspokojenie ich splatných pohľadávok.

60. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade zákonného záložného práva je dôležité poukázať na to, že toto záložné právo k bytu alebo nebytovému priestoru, na rozdiel od zmluvného záložného práva zriadeného zmluvou, v zmysle ustanovenia § 15 zákona č. 182/1993 Z. z. zo zákona vzniká. Naproti tomu Občiansky zákonník v ustanovení § 151b OZ ustanovuje zriadenie záložného práva zo zákona a následne v ustanovení § 151e OZ vznik záložného práva spája s jeho registráciou v Notárskom centrálnom registri záložných práv alebo v osobitnom registri. Táto konštrukcia sa však nemôže vzťahovať na prípad, ak záložné právo vzniká zo zákona, prípadne rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, pretože ide o vznik záložného práva tradične a typicky spojeného výlučne s jednou konštitutívnou právnou skutočnosťou. Nerešpektovanie tohto princípu by viedlo k absurdným dôsledkom, keby záložné právo nevzniklo právoplatnosťou rozhodnutia samého alebo zo zákona, ale až ďalšou právotvornou skutočnosťou - registráciou v registri záložných práv.

61. Je nepochybné, že na byt možno okrem záložného práva podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. zriadiť aj ďalšie záložné právo v prospech tretej osoby, v danom prípade žalovaného. V tomto prípade ide o záložné právo zriadené na základe písomnej zmluvy. Na každom byte alebo nebytovom priestore teda môže vzniknúť viac záložných správ z rôznych právnych titulov, pričom súčasná platná právna úprava trvá na uplatnení zásady prior tempore potior iure a neustanovuje nijakú výnimku určenú zákonom. Táto zásada je explicitne vyjadrená ustanovením § 151k ods. 1 OZ, podľa ktorého, ak vzniklo na zálohu viac záložných práv, na ich uspokojenie je rozhodujúce poradie ich registrácie v registri záložných práv, počítanej odo dňa ich najskoršej registrácie alebo odo dňa ich registrácie v niektorom z osobitných registrov. Citované ustanovenie chráni záložného veriteľa, ktorý si zaregistroval svoje záložné právo v registri záložných práv skôr, čím sa rešpektuje jeho právo priority.

62. V rozhodovanej veci ide o situáciu, keď vlastník bytu, ku ktorému je zapísané záložné právo zo zákona, založil byt na účel získania úveru, čím vzniklo ďalšie záložné právo, ktoré je zmluvným záložným právom. Vzniká otázka, či má vzhľadom na svoju povahu zákonné záložné právo prednostné postavenie pri konkurencii viacerých záložných práv. V konaní bolo preukázané aj s prihliadnutím na znenie ustanovenia § 151k ods. 1 OZ, že zákonné záložné právo bolo registrované skôr. Tento zápis má len deklaratórny charakter a táto skutočnosť vôbec nemusí byť zapísaná na príslušnom liste vlastníctva. Odvolací súd zastáva názor, že každý ďalší záložný veriteľ musí byť uzrozumený s tým, že aj keď jeho záložné právo bolo zapísané na liste vlastníctva ako prvé v poradí, vzhľadom na záložné právo vznikajúce priamo zo zákona, by právo prednosti malo mať práve zákonné záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Je preto rozhodujúce, či v čase realizácie záložného práva ďalším záložným veriteľom, v danom prípade žalovaným, existuje voči konkrétnemu dlžníkovi v dome reálne splatná pohľadávka v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

63. Aj napriek tomu, že vznik zákonného záložného práva nie je podmienený zápisom do katastra nehnuteľností, pričom v rozhodovanom prípade toto právo bolo zapísané, na jeho aktivovanie sa vyžaduje vždy existencia konkrétnej pohľadávky, čo mal okresný súd taktiež preukázané. To znamená, že v prípade, ak pohľadávka ďalšieho záložného veriteľa zapísaného na príslušnom liste vlastníctva v katastri nehnuteľností ako prvá, resp. jediného v poradí nie je riadne a včas splnená, môže si tento záložný veriteľ uplatniť svoje oprávnenie vyplývajúce zo záložného práva bez obmedzení, ktoré ustanovuje § 151ma OZ. Predpokladom na vznik každého záložného práva je predovšetkým existencia konkrétnej pohľadávky, ktorá v čase realizácie záložného práva iným záložným veriteľom nemusí existovať. Ak by vlastník bytu plnil všetky úhrady spojené s užívaním bytu, ale nesplácal by úver poskytnutý bankou, výkon záložného práva bankou ako prednostným záložným veriteľom zapísaným v katastri nehnuteľností by bol možný bez obmedzení uvedených v ustanovení § 151ma OZ.

64. Na druhej strane je však potrebné poznamenať, že v praxi by bolo vhodné, aby si túto skutočnosť existenciu či neexistenciu pohľadávok vlastníkov bytov a nebytových priestorov každý záložný veriteľ pred realizáciou svojho záložného práva preveril priamo u správcu alebo spoločenstva vlastníkov bytov. Okrem iného by tak mal každý záložný veriteľ postupovať aj s poukazom na generálnu prevenčnú povinnosť predchádzať škodám zakotvenú v § 415 Občianskeho zákonníka. V záujme právnej istoty by malo na každom LV k bytu alebo nebytovému priestoru byť uvedené predmetné záložné právo napriek tomu, že už v čase realizácie záložného práva iným záložným veriteľom nemusí existovať aj splatná pohľadávka v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Keďže toto záložné právo vzniká priamo zo zákona a zabezpečuje všetky pohľadávky, ktoré vzniknú v budúcnosti, bol by takýto postup nepochybne so zákonom i na prospech ostatných záložných veriteľov a tretích osôb (uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 18.06.2012 pod sp. zn. 23Co 370/2011).

65. Ohľadom námietky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní je potrebné uviesť, že v rámci novelizácie zákona č. 182/1993 Z.z. zákonom č. 283/2018 účinným od 01.11.2018 došlo k precizovaniu § 9 zákona č. 182/1993 Z.z., kde novela zákona odstránila interpretačné nejasnosti ohľadom zastupovania vlastníkov bytov správcom v konaniach pred súdom, pričom k uvedenej zmene absentujú v zákone prechodné ustanovenia, teda tieto novelizované ustanovenia možno použiť aj pre súdne konania, ktoré začali pred účinnosťou citovanej novely. V zmysle novelizovaného § 9 ods. 7 a 8 správcu vo vlastnom mene zastupuje a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových

priestorov v dome. Správca zastupuje v konaní pred súdom a iným orgánom verejnej moci aj vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktorí sa domáhajú úhrady dlhu alebo plnenia inej povinnosti vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru v dome. Podľa názoru súdu aj pred citovanou novelou by bol správca aktívne legitimovaný na podanie žaloby, a to podľa § 8b ods. 1 písm. e) zákona č. 182/1993 Z.z., v zmysle ktorého je správca povinný sledovať úhrady za plnenia a úhrady preddavkov do fondu prevádzky údržby a opráv od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a vymáhať vzniknuté nedoplatky. Extenzívny výklad slovného spojenia „vymáhať vzniknuté nedoplatky“ podľa názoru súdu zahŕňa aj aktívnu legitimáciu správcu na podávanie žalôb, ktorých výsledok smeruje, či už priamo alebo nepriamo, k vymoženiu nedoplatkov vyplývajúcich z povinnosti plnenia úhrad preddavkov do fondu prevádzky údržby a opráv. Žalobca za účelom právnej istoty podal dňa 12.11.2018 návrh na pripustenie zmeny žalobcu podľa § 80 CSP. Uznesením č.k. 2Cbi/2/2018-305 zo dňa 09.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.07.2018, súd tomuto návrhu vyhovel a pripustil, aby do konania na miesto žalobcov 1/ až 81/ vstúpil ako žalobca Bytové družstvo Prešov, so sídlom Bajkalská 30, 080 01 Prešov. Námietku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v tomto konaní preto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

66. Napokon, čo sa týka námietky žalovaného ohľadom nespôsobilého subjektu, ktorý prihlásil popretú pohľadávku, ktorý bol označený ako „Vlastníci bytov bytového domu“, je potrebné uviesť, že samotné hodnotenie formy prihlášky a jej podstatných náležitostí nemôže byť predmetom tohto konania, nakoľko toto je predmetom postupu správcu podľa § 30 ZKR. Tým, že konkurzný správca nepredložil súdu prihlášku spolu so svojím stanoviskom v rámci zoznamu podaní, pri ktorých by mal za to, že sa naň neprihliada ako na prihlášku, je potrebné prihlášku považovať za takú, na ktorú sa prihliada, teda za formálne bezvadnú. Predmetom tohto konania môže byť iba postup podľa § 32 ZKR, teda hodnotenie právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva prihlásenej pohľadávky. Námietky žalovaného týkajúce sa označenia veriteľa v prihláške pohľadávky sú preto taktiež nedôvodné.

67. Odvolací súd pripomína, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (Garcia Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Krasa c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

68. Ostatnými odvolacími námietkami sa odvolací súd bližšie nezaoberal, pretože z podaného odvolania nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by žalovaný mohol tieto námietky relevantne uplatniť.

69. So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

70. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

71. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).